

Ventspilī – prieks sirdī māksliniekiem un skatītājiem

Kā jau plaši tika izziņots, 1. jūnijā Ventspils teātra namā “Jūras vārti” norisinājās jau 23. LNS nedzirdīgo amatiermākslas festivāls – šoreiz ar nosaukumu “Prieku sirdij rodi Ventspilī”.

Piedalījās ap 140 mūsu amatiermākslinieku ar 24 dažādiem priekšnesumiem.

Bija arī viesmākslinieki. No Igaunijas pilsētas Pērnavas uzstājās

grupa ar uzvedumu “Brīnišķīgs brīdis”. No Francijas Erwan Cifra parādīja vizuālo performanci “Viena dzīve” un “Sieviete nindzja” (1. attēlā, 8. lpp.).

Tālāk lasiet 8. lpp.

Nosvinēta Rīgas biedrības 99. dzimšanas diena

Atzīmējot Rīgas biedrības (RRB) pastāvēšanas 99. gadskārtu, pēc LNS viceprezidentes Ineses Immures ierosmes 17. maijā notika interesants pasākums ar kopīgu atmiņu ekskursiju pa bijušo Rīgas mācību un ražošanas uzņēmumu (MRU) Elvīras ielā 19.

Tālāk lasiet 11. lpp.

Rīgas biedrībai nomainās vadība

Rīgas biedrības 39. konference notika 18. maijā Rītausmā. Bija ieradušies 38 delegāti no 44 delegātiem un 7 Goda biedri. Vairāku stundu garumā risinājās domu apmaiņa par padarīto darbu un to, kas jāveic nākotnē.

Tālāk lasiet 5. lpp.

LNS vadības kalendārs

LNS prezidente

SANDRA GERENOVSKA

13. MAIJĀ

Tikšanās Rīgas domē (RD) ar RD Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieku, direktora vietnieku Mārtiņu Mooru, Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu departamenta vecāko ekspertu Inetu Pikši, RD Sociālo jautājumu komitejas vadītāju Baibu Rozentāli un RD juridiskās pārvaldes direktoru Jāni Liepiņu jautājumā par LNS energoefektivitātes projektu ar mērķi – iesaistīt RD finansēto projektu "Dienas centrs "Rītausma".

Līdz šim projekts piedalījās RD izsludinātā projektu konkursā caur iepirkumu. Līdz ar to tā skaitās kā saimnieciskā darbība. Rosināts uz šo RD projektu noslēgt deleģējuma līgumu. No klātesošiem dalībniekiem saņemām mutisku pozitīvu atbalstu. Jūnijā plānota RD deputātu sanāksme, kurā lems arī šo jautājumu.

20. MAIJĀ, 4. un 5. JŪNIJĀ

Uzsākts darbs LNS 100 gadu jubilejas sagatavošanā. Ar viceprezidenti Brigitu Lazdu apskatītas iespējamās telpas no RISEBA arhitektūras un mediju centrā H₂O 6, Botāniskajā dārzā un hotelī "Lielupe".

23. MAIJĀ

Dalība sanāksmē Labklājības ministrijā par invaliditātes informatīvās sistēmas noteikumu projektu – kopā ar valsts pasūtījumu nodaļas vadītāju Edgaru Vorslovu.

Šī gada februārī jau nosūtīti LNS priekšlikumi, kas ņemti vērā. Piemēram, nevajadzētu aprobežoties ar pieejas ierobežošanu tikai konkrētam funkcionālajam traucējumam, piemēram, personai var būt arī kombinēti funkcionālie traucējumi – redzes un dzirdes vai arī dzirdes un psihiskie.

27. MAIJĀ

LNS valdes sēde. Nolemts sasaukt LNS Domi jautājumā par energoefektivitātes projektiem.

29. MAIJĀ

Tikšanās ar LNS valdes locekļiem. LNS domes sēde – dienas kārtībā jautājums: "Par līdzfinansējumu projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana LNS ēkai Raiņa ielā 5a, Rēzeknē" (kadastra Nr.21000090705001) ietvaros un projekta "Energoefektivitātes paaug-

stināšana LNS ēkai Elvīras ielā 19 k-2, Rīgā" (kadastra Nr.01000640211003) ietvaros".

Dome apsprieda pastāvošo situāciju – lai realizētu abus projektus, ar projektā paredzēto finansējumu nepietiks, būs jāiegulda LNS līdzekļi. Tāpēc jālemj, vai iesniegt vienu projektu vai abus, jo nākamā gada budžetā būs jāparedz līdzfinansējums no LNS līdzekļiem.

Dome nolēma: iesniegt abus projektus.

5. un 11. JŪNIJĀ

Dalība LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Mediju politikas apakškomisijas sēdē likumprojekta „Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums” izskatīšanā pirms otrā lasījuma. (LNS priekšlikums ir izstrādāt papildnosacījumus, kuri konkrēti noteiktu, cik lielā apjomā katru gadu būtu pakāpeniski jāpalielina LTV subtitrēto/surdotulkoto raidījumu skaits.)

6. JŪNIJĀ

Brauciens uz Vidzemi kopā ar SIA "LNS Nekustamie īpašumi" valdes locekli Guntaru Pāvelu. Vispirms Smiltene RB – uzklaušītas biedru problēmas un vēlmes: lai pagalmā būtu iekārtota autostāvvietā un sakārtots celiņš gājējiem, vannas istabas vietā ierīkot virtuvi u. c. Sniegta informācija, ka bez saimnieka atļaujas stāvvietu ierīkot nevar, bez tam nepieciešams finansējums. Ziemā caurules aizsalst, telpās grūti ilgi nosēdēt, salst kājas.

7. JŪNIJĀ

Dalība SIVA zinātniskajā konferencē "Profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma attīstība 20 gados un nākotnes izaicinājumi". Šogad SIVA koledžai 20 gadu jubileja.

Pateicoties par sadarbību, SIVA koledžas vadītājam Ingunai Zuševicai no LNS pasniegts nedzirdīgā mākslinieka Roberta Priedes koka trauks. Konferenci atklāja Labklājības ministre R. Petraviča ar uzrunu. Notika ieskaits SIVA koledžas dibināšanas vēsturē, atskaits uz svarīgākajiem notikumiem utt.

10. JŪNIJĀ

Pirmajā LNS SIF projekta "LNS darbības stiprināšana cilvēktiesību ieviešanas jomā" sapulcē pārrunāti tuvākie svarīgākie darbi, sadalīti pienākumi un uzdevumi. ▲

LNS viceprezidente INESE IMMURE

15. – 18. MAIJĀ dalība Eiropas Nedzirdīgo savienības ģenerālajā asamblejā un seminārā Bukarestē (Rumānija).

24. MAIJĀ vēstules sagatavošana SIA "Latvijas Televīzija", Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei par Eiropas Parlamenta un Valsts prezidenta vēlēšanu galveno raidījumu ar tulkojumu zīmju valodā demonstrēšanu Latvijas Televīzijas ekrānos. Vēstulē tika norādīts, ka nedzirdīgie skatītāji ir nostādīti diskriminējošā situācijā. Sabiedriskā televīzija ir bez maksas visiem iedzīvotājiem, bet nav pieejama nedzirdīgajiem.

13., 20., un 23. MAIJĀ dalība Iepirkuma komisijas sēdē jautājumā par dzirdes aparātu iepirkumu bērniem 2019. – 2020. gadam.

24. MAIJĀ parakstīts sadarbības līgums ar biedrību „Cilvēku ar īpašām vajadzībām un Invaliditāti Digitālās Integrācijas Asociācija”. Līguma mērķis ir veicināt tādas informācijas vides un datu apmaiņas vides veidošanu un attīstīšanu, kas nodrošinātu cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem efektīvu palīdzību ārkārtas situāciju novēršanā, reaģēšanā un risināšanā, kā arī ikdienas dzīves kvalitātes un drošības līmeņa paaugstināšanā.

30. MAIJĀ dalība Iepirkuma komisijas sēdē jautājumā par Individuālo auss ieliktnu izgatavošanas materiālu iegādi 2019. gadam.

6. JŪNIJĀ dalība Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas SUSTENTO pilnsapulcē. Klātesošie noklausījās atskaiti par 2018. gadā padarīto, tāpat tika iepazīstināti par iespējām sociāluzņēmējdarbībā Latvijā cilvēkiem ar invaliditāti, Labklājības ministrijas aktualitātēm saistībā ar asistenta pakalpojumu un par 23. – 27. maijā Tallinā notikušo 7. Starptautisko pieejamības konferenci

7. JŪNIJĀ Valmieras Gaujas krasta vidusskolas – attīstības centra absolventu sveikšana. Apliecinājumu par vispārējās pamatizglītības programmas apgūšanu saņēma 9 jaunieši ar dzirdes traucējumiem. Atestātu par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi saņēma 3 jaunieši.

MAIJĀ – JŪNIJĀ

- Komunikācija ar sarunu festivāla "Lampa" organizētājiem par pasākumu un diskusiju nodrošināšanu ar tulkojumu zīmju valodā 28. un 29. jūnijā Cēsīs.
- Komunikācija ar Izraēlas vēstniecības kultūras atašeju Latvijā Mariku Pinči par sadarbību ar LNS sarunu festivāla "Lampa" Zīmju valodas meistardarbnīcas un diskusijas "Drosme būvēt tiltu" programmas veidošanā.
- Komunikācija ar aptieku tīkla "Apotheka" sabiedrisko attiecību speciālisti par e-tulka pieejamības nodrošināšanu septiņās Apotheka aptiekās (Spicē, Rīga Plaza, Rīgas autoostā, Jelgavā, Valmierā, Preiļos un Liepājā).

...

LNS viceprezidente BRIGITA LAZDA

MAIJĀ LNS 23. amatiermākslas festivāla sagatavošanas darbi un festivāla vadīšana 1. jūnija koncertā Ventspilī. ▲

EUD ģenerālajā asamblejā daudz svarīgu jautājumu

18. maijā Rumānijas galvaspilsētā Bukarestē notika Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) 33. ģenerālā asambleja, kurā izskatīti vairāki aktuāli jautājumi. Tajā piedalījās delegāti no 27 Eiropas valstīm. Latviju pārstāvēja LNS viceprezidente INESE IMMURE. Viņa informē!

Vispirms delegāti apstiprināja iepriekšējā gada ģenerālās asamblejas, kas notika Austrijā, protokolu. Pēc tam delegātus informēja par iepriekš iesniegto priekšlikumu izpildes gaitu. Piemēram, 2018. gada pārskata ziņojums par EUD darbu tagad pieejams arī zīmju valodā.

Galvenie izvirzītie jautājumi

Ziņojumu par nedzirdīgo tulkus situāciju uzdots sagatavot Eiropas zīmju valodu tulkus asociācijai. **Viedokli par pārvietošanās brīvību** EUD sagatavos uz nākamā gada ģenerālo asambleju. EUD valde piekrita turpmāk valdes sēdes protokolus ievietot savā mājaslapā.

Pēc Rumānijas Nedzirdīgo savienības ierosinājuma nolemts apkopot ES valstu likumus, kas nosaka **cilvēku ar dzirdes zudumu tiesības vadīt automašīnu**. Rumāņi nav apmierināti ar valstī pastāvošo prasību – autovadītājiem, kuriem ir vairāk nekā 50 % dzirdes zudums, obligāti lietot dzirdes aparātu.

Turpināsies zīmju valodu iekļaušanas darbs Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartā. Šobrīd harta pārstāv tikai runātās mazākumtautību valodas. Zīmju valodu iekļaušana

šajā dokumentā nodrošinās tām labvēlīgāku situāciju.

Delegāti apstiprināja: izmaiņas 2017. gada budžetā un 2018. gada budžeta izpildi, bet informāciju par 2019. gada budžetu, kura apgrozījums ir gandrīz pusmiljons eiro, pieņēma zināšanai.

EUD ziņojums par paveikto 2018. gadā

Beidzot pēc 3 gadu ilgām sarunām panākta vienošanās par **Eiropas pieejamības aktu**, kura mērķis – uzlabot pieejamību produktiem un pakalpojumiem iekšējā tirgū, likvidēt šķēršļus, ko rada atšķirības tiesību aktos, atvieglojot uzņēmumu darbu un dot labumu personām ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem Eiropas Savienībā.

EUD prezidents Marku Jokinens atzina, ka rezultāts nav pilnīgs, tomēr ir būtisks progress dažās jomās, kas ir sevišķi svarīgas nedzirdīgiem eiropiešiem, un turpmāk daudzu digitālo produktu un pakalpojumu pieejamība uzlabosies.

Kā pagājušā gada liels sasniegums zīmju valodas lietotājiem atzīmēts arī Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas vienlīdzības un nediskriminācijas komitejas sēdē pieņemtā rezolūcija **par zīmju valodas aizsardzību un**

veicināšanu Eiropā (Resolution 2217).

Delegāti pieņēma zināšanai EUD darbības programmu 2019. gadam.

EUD prezidents parakstīja sadarbības līgumu ar Eiropas zīmju valodas skolotāju tīkla (ENSLT) prezidentu Luidži Lerosē.

Iepriekš iesniegto priekšlikumu apspriešana

Somijas ierosinājumu veikt pētījumu par Eiropas nedzirdīgo sabiedrības novecošanu nolēma **atlikt līdz laikam**, kad EUD atradīs finansējumu pētījuma veikšanai.

Nolemts **atbalstīt** Spānijas iesniegto Valensijas deklarāciju par nedzirdīgo meiteņu un sieviešu tiesību ievērošanu un viņu pozīcijas stiprināšanu. Deklarācija jau pieņemta pagājušajā gadā 1. Eiropas Nedzirdīgo sieviešu forumā Spānijas pilsētā Valensijā.

Apstiprināts arī nākamais Spānijas priekšlikums, kas paredz EUD izstrādāt vadlīnijas, ko katra ES valsts nedzirdīgo organizācija varētu izmantot, lai panāktu zīmju valodas atzīšanu par minoritātes valodu līdzīgi kā mazākumtautību runājošās valodas.

EUD turpmākās politikas svarīgākie virzieni

Galvenais darbs būs 3 ES likumu ieviešana dzīvē, lai uzlabotu nedzirdīgo cilvēku labklājību, – tajā aktīvi jāiesaistās visu valstu nedzirdīgo organizācijām. Tie ir šādi: Eiropas pieejamības akts, Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva un Eiropas elektronisko sakaru kodekss.

EUD rūpīgi analizē savu darbu, kā sabiedrība tiek informēta par EUD aktivitātēm un cik aktīvi cilvēki tām seko. EUD darbs tiek atspoguļots gan tās mājaslapā eud.eu, gan tviterī, gan feisbukā un instagrammā.

Dažādi citi jautājumi

Beļģijas pārstāvis interesējās par vienotas cilvēku ar invaliditāti apliecības ieviešanu Eiropā. 2016. gadā sāks izmēģinājuma projekts – šādu karti izmanto pirmā 8 ES dalībvalstīs grupa, to skaitā arī mūsu kaimiņvalsts Igaunija. Karte domāta, lai cilvēkiem ar invaliditāti būtu vieglāk ceļot pa ES valstīm. ES invaliditātes kartē ļautu invalīdiem izmantot dažas konkrētas priekšrocības kultūras, izklaides, sporta un transporta jomās, gādājot par iespēju vienlīdzību.

Pašlaik ES valstīs vēl nedarbojas invaliditātes statusa savstarpējā atzīšana, tāpēc personām ar invaliditāti rodas sarežģījumi, ceļojot.

Francijas pārstāve lūdza pārējās organizācijas dalīties pieredzē, **kur gūt finansējumu organizācijas darbinieku algošanai**. Savukārt Rumānija vēlējas iegūt informāciju, kāda kārtība ir citās valstīs **autovadītāja tiesību iegūšanā nedzirdīgiem cilvēkiem**.

Dānija aizrādīja, ka **nav informācijas par citu valstu nedzirdīgo organizāciju kopprojektiem**. Piemēram, tiek īstenots liels projekts ar tehnoloģiju firmu HUAWEI, kurā iesaistītas 10 Eiropas valstu nedzirdīgo organizācijas.

Savukārt Austrijas pārstāvis ir satraucies, ka Eiropas Biznesa atbalsta tīkls iegulda daudz līdzekļu ekrānā redzamā zīmju valodas avatara izstrādāšanā.

Avatars būtu dzīva tulka vietā. Ļoti ātrā tempā uzņēmums strādā pie avatara izveides, nepieaicinot pašus nedzirdīgos pārstāvjus. Avatars – mākslīgais tulks varētu tulkot laika ziņas ārkārtas situācijās, piemēram, bet nav pieļaujama situācija, ka tas tulko, piemēram, vizītē pie ārsta vai operācijas laikā, jo tas var apdraudēt nedzirdīgā dzīvību.

Nākamā EUD ģenerālā asambleja notiks Horvātijas galvaspilsētā Zagrebā. ▲

Apotheka aptiekās pieejams zīmju valodas tulks

Kopš jūnija septiņās aptieku tīkla Apotheka aptiekās ir iespēja saņemt pilnvērtīgu farmaceita konsultāciju, attālināti izmantojot Nedzirdīgo biedrības surdotulku pakalpojumus.

Šobrīd iespēja sazināties ar tulkiem tiek nodrošināta trijās aptiekās Rīgā un četrās aptiekās ārpus Rīgas, taču, ja tuvumā Jūsu dzīvesvietai atrodas kāda no Apotheka aptiekām un Jūs vēlaties saņemt tulka pakalpojumu tajā, lūdzu, rakstiet pieprasījumu uz e-pastu

inga.cirule@apotheka.lv. Apotheka aptieku saraksts pieejams <https://www.apotheka.lv/apotiekas/>

Aptieku tīkla Apotheka valdes loceklis Jāņa Kūliņa vērtējums šai iniciatīvai: "Aptieka ir pieejamākā primārās veselības aprūpes iestāde, kur profesionāli un zinoši farmaceiti var sniegt konsultāciju par dažādiem veselības jautājumiem. Taču gadījumos, kad kā komunikācijas starpnieks jāizmanto papīrs un pildspalva, saziņas iespējas ir daudz ierobežotākas. Tāpēc mēs, Apotheka, vēlamies parūpēties, lai pilnvērtīgu farmaceitisko konsultāciju varētu saņemt ikviens aptiekas apmeklētājs. Zīmju valodas tulka iesaiste farmaceita un klienta saziņā ir nenovērtējams ieguvums – tikai tādā veidā farmaceutam ir iespēja pilnvērtīgi iztaujāt klientu, piedāvāt daudzveidīgus risinājumus, kā arī izskaidrot aptiekā pieejamo produktu lietošanas nosacījumus.

Paldies Nedzirdīgo savienībai par atsaucību, un ceram uz turpmāku veiksmīgu sadarbību – Apotheka tīklā ir 117 aptiekas un līdz ar

to arī plašas iespējas atvieglot vādzirdīgo un nedzirdīgo cilvēku ikdienu."

Paldies Raitim Rūrānam par iesaistīšanos Apotheka piedāvātā jaunuma skaidrojumā!

Zīmju valodas tulka pakalpojumi pieejami šajās aptiekās:

- T/c Spice, Rīgā, Jaunmoku ielā 21
- T/c Rīga Plaza, Rīgā, Mūkusalas ielā 71
- Rīgas autoosta, Rīgā, Prāgas ielā 1
- T/c Ostmaļā, Liepājā, Kārļa Zāles laukumā 8
- Jelgavā, Lielajā ielā 17
- Valmierā, Rīgas ielā 33
- Preiļos, Tirgus laukumā 5

Pieejams ne tikai zīmju valodas tulks, bet arī atlaides.

Katru otrdienu Apotheka aptiekās visas dienas garumā pieejama 15% atlaide senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Par konkrētiem piedāvājuma noteikumiem sīkāk interesēties Apotheka aptiekās. ▲

Inese Immure

Būvniecības darbi Ventspilī tuvojas noslēgumam

Kā zināms, tad pašreiz SIA "LNS Surdotehniskās palīdzības centrs" filiāle Ventspilī strādā Lielā Dzirnau ielā 24 ēkas trešajā stāvā. Tas rada grūtības veciem cilvēkiem, jo ēkā nav lifta. Tāpēc 2018. gadā tika izstrādāts projekts telpu pielāgošanai filiāles vajadzībām tajā pašā mājā, bet pirmajā stāvā.

Būvdarbu iepirkumā uzvarēja firma no Ventspils, un 2019. gada janvārī tika noslēgts līgums ar SIA "Aicars" par būvdarbu veikšanu.

Šī gada maija mēnesī plānotie darbi ir pabeigti – telpas ir pārplānotas, nodrošināta vides pieejamība, izbūvēta jauna komunikāciju daļa, izveidota tualete un virtuve, nomainīts grīdas segums, veikta telpu ieejas un starpsienu daļas ierīkošana, izbūvēta jauna elektroinstalācijas sistēma un apgaismojums, nomainīti logi, uzstādītās iekštelpu automātiskās atveres durvis, veikti sienu apdares darbi u.c.

Kopējās būvdarbu izmaksas ir 40394 euro (bez PVN). Remontdarbi veikti par Surdotehniskās palīdzības centra līdzekļiem. LNS vadība darbus ir pieņēmusi un novērtējusi kā labi veiktus.

Tagad notiks mēbeļu uzstādīšana un iebūve, interneta ierīkošana. Surdocentra darbs šajās telpās varētu sākties jūlijā – augustā, jo vēl ir jāveic telpu uzmērīšana (to veiks Zemes dienests) un tad jāsaņem Ventspils Būvvaldes atzinums par darbu izpildi un derīgumu biroja darba izmantošanai. ▲

Aija Sannikova

Dzirdes aparātu kopšanas līdzekļi

Lai saglabātu dzirdes aparātu pēc iespējas ilgāk labā stāvoklī, nepieciešams to regulāri tīrīt, susināt un dezinficēt. Rūpīga dzirdes aparāta kopšana ir svarīga, lai tas darbotos kvalitatīvi un ilgi.

SIA "LNS Surdotehniskās palīdzības centrs" piedāvā šādus dzirdes kopšanas līdzekļus.

Gels ausu ieliktniem

Paredzēts, lai vieglāk ievietotu ausu ieliktni ausī.

Cena 2.60 EUR

Granulas dzirdes aparāta žāvēšanai

Paredzētas mitruma – sviedri, laikapstākļi – „savāksana” no dzirdes aparāta.

Cena 1.60 EUR (komplektā 2 gab.)

Ieliktnu tīrīšanas palīgs

Paredzēts ausu ieliktnu un ausu ieliktnu ventilācijas tīrīšanai.

Cena 1.00 EUR (4 gab.)

Lielais kopšanas komplekts

Paredzēts aizausu dzirdes aparātu kopšanai. Komplektā 6 ausu ieliktnu tīrīšanas tabletes, 2 dzirdes

aparāta žāvēšanas granulas, baloniņš ausu ieliktnu izpūšanai, trauciņš ausu ieliktnu tabletēm un trauciņš dzirdes aparāta žāvēšanas granulām.

Cena 10.00 EUR

Mazais kopšanas komplekts

Paredzēts ausu ieliktnu tīrīšanai. Komplektā iekļauts 8 ausu ieliktnu tīrīšanas tabletes, trauciņš un baloniņš ausu ieliktnu izpūšanai no mitruma.

Cena 6.00 EUR

Tabletes ausu ieliktnu mazgāšanai

Cena 0.60 EUR 1 gab. ▲

Inese Immure

Sākumu lasiet 1. lpp. "Rīgas biedrībai nomainās vadība"

Par konferences vadītāju delegāti ievēlēja **Edgaru Vorsklo**, par protokolisti apstiprināja Diānu Jostu un surdotulki bija Ārija Medne un Andris Ķirsons.

ATSKAITE. Biedrības priekšsēdētāja **Santa Kesenfelde** sniedza atskaites prezentāciju. Tā bija ļoti detalizēta: biedru skaits, nodarbinātība, izglītība u.c., kā arī daudz foto no beidzamo divu gadu laikā notikušajiem pasākumiem.

Īsumā: Rīgas biedrībā ir **1080 biedru un 14 grupas**. Vislielākā ir Latgales grupa (222 biedru), vismazākā – LNS CV grupa (6).

Tika nosaukti Rīgas biedrības **sadarbības partneri**: LNS Rehabilitācijas centrs; Dienas centrs Rītausmā; NIAF Klusums; Tukuma NVO biedrība; Jelgavas NVO biedrība; Jelgavas Sabiedrības integrācijas centrs; Baltijas bērnu fonds.

Prezentācijā bija iekļauti grupu sapulcēs izteiktie ierosinājumi/kritika, piemēram, par TV, par tulkkiem.

JAUTĀJUMI. Konferences delegāti uzdeva S. Kesenfeldei vairākus jautājumus. **E. Vorsklo** jautāja, kāpēc atskaitē ir neatbilstība statistikā par biedru skaitu un kā RB piedalās LNS darbības programmas izpildē. **Varis Strazdiņš** un **Iveta Kraze** jautāja par grāmatvedības uzskaiti un interesējās, kāpēc prezentācijā pasākumu attēlos nav redzamas, piemēram, Jelgavas, Tukuma, Latgales grupas.

Sandra Gerenovska jautāja, kāpēc nav pieminēts RC darbinieku ieguldījums, piemēram, Vita Alksne, Brigita Lazda, Ivars Kalniņš, Māra Lasmane katru mēnesi Rītausmā trešdienās stāsta jaunumus un citu vērtīgu informāciju. Tie taču arī ir RB pasākumi!

DEBATES. **Zigmārs Ungurs** skaidroja, ka prezentācijā pieminētie divi punkti par Kopsolī darbību ir nepamatoti. Atskaitē minēts, ka "Kopsolī" publicē, cik studentu kurā augstskolā mācās, bet nenosauc viņu vārdus. Bet jaunais Eiropas datu aizsardzības likums to

pajautā, vai cilvēks vispār piekrīt intervijai. Ja piekrīt, tad korespondents uzraksta un nosūta, vai iedod personiski intervējamam cilvēkam jautājumus un pajautā, kādā veidā viņš sniegtu interviju: personiski – stāstot zīmju valodā, Facebook vai e-pastā. Cilvēks tādējādi pats var izvēlēties.

I. Kraze ierosināja turpmāk pirms biedrības konferences izsūtīt visiem delegātiem

aizliedz, vienkārši nedrīkst publicēt, jo tie ir personas dati. Tāpēc "Kopsolī" vairs arī nepublicē jubilāru sarakstā, cik kuram gadu paliek.

Bija pārmetums, ka Z. Ungurs intervē tikai caur e-pastu. Viņš skaidroja, kā notiek intervijas. Vispirms viņš

daudz biedru.

Dzintra Herbste sirsnīgi pateicās B. Lazdai, I. Kalniņam, V. Alksnei un citiem, ka katru mēnesi kāds atbrauc uz Pļaviņām sniegt jaunu informāciju.

S. Gerenovska runāja par tām sūdzībām, kuras tika protokolētas grupu sapulcēs un izskan konferencē. Viņa ieteica negaidīt un neturēt pie sevis problēmas, bet uzreiz vērsties pie vadības un risināt.

Ja, piemēram, ir problēmas Surdocentrā un klients negrib iet pie I. Immures, tad var iet pie I. Lazdas, E. Vorsklova, I. Kalniņa. Viņi savukārt var pie S. Gerenovskas izrunāt problēmu.

Problēmas jārisina uzreiz, citādi tās vispār nevar atrisināt. Par tulkkiem – arī dežurējošajam tulkam pienākas pusdienlaiks un nevar sūdzēties, ka viņš iet paēst, nevar prasīt, lai tulk strādātu pilnīgi bez pārtraukuma.

Par iespēju dibināt Jelgavas biedrību: pirmkārt, jābūt telpām; otrkārt, jābūt spējīgam, atbildīgam cilvēkam, kurš uzņemtos vadību.

Karmena Ikaunieca ierosināja, ka nedzir-

dīgos ar garīgiem traucējumiem nedrīkstētu izslēgt no biedrības pat tādā gadījumā, ja viņi nemaksā biedru naudu.

Arī **Jadviga Bočkāne** šādu priekšlikumu atbalstīja.

Elfa Zariņa informēja, ka RB valde ļoti uzmanīgi attiecas pret nedzirdīgajiem ar garīgiem traucējumiem un cenšas viņiem palīdzēt.

V. Strazdiņš ierosināja, ka konference var pieņemt lēmumu ar lūgumu LNS valdei uz nākamo kongresu iecelt statūtu komisiju, kas risinās jautājumu par kvorumu grupu sapulcēs.

B. Lazda par pensionāru padomi – jā, agrāk tāda bija. Bet pakalpojumus senioriem tagad sniedz dienas centrs. Arī RB valdē ir cilvēks, kurš atbild par darbu ar senioriem. Tas nozīmē, ka dienas centrs un RB valde var sekmiīgi sadarboties un kopā organizēt dažādus pasākumus senioriem.

Ieteicams nedzirdīgajiem māksliniekiem biežāk rīkot izstādes Rītausmā, citādi iznāk, ka viņi darbojas pagrīdē, mēs viņus neredzam.

atskaites ziņojumu un tajā atspoguļot arī biedrības darbības finansiālo pusi.

Ilona Liniņa runāja par sasāpējušo jautājumu, ka grupu pirmajā kopsapulcē gandrīz vienmēr nav kvoruma un sapulce jāatliek. Viņa ierosināja, ka sapulce var notikt, ja ieradušies 33% no grupas biedru skaita.

Inguna Krama jautāja, vai Rīgas rajona grupu vispār vajag, varbūt tās biedrus pievienot Rīgas grupām.

E. Vorsklo izteicās par biedrības finan-

sēm un informēja, ka katrai biedrībai LNS kopējā budžetā ir iedalīta sava noteikta summa. Tas šeit netika pieminēts. Viņš arī pieļāva, ka būtu iespējams mainīt noteikumus par grupu sapulcēm nepieciešamo kvorumu.

Guntars Beisons ierosināja Jelgavas grupai dibināt biedrību, jo tajā ir pietiekami

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Par transporta izdevumu apmaksu – RC visiem saviem klientiem apmaksā transporta izdevumus, tiesa, ir limits – ne vairāk par 7 eiro turp-atpakaļ. Biedri no reģioniem var saņemt pakalpojumus RC vai citā tuvākajā RC filiālē. (Piemēram, ja dzīvo Madonā, var saņemt pakalpojumus tuvākajā RC filiālē Rēzeknē (Red. piezīme)).

Ivars Kalniņš skaidroja, ka ļoti svarīga ir biedru piesaiste, jo uz biedriem turas visa LNS. Nebūs biedru – LNS sabruks. Jebkurai biedrībai vajag censties iegūt vairāk sadarbības partneru, lai popularizētu LNS.

Pēc debatēm biedri novērtēja biedrības darbu. No trim piedāvātajiem vērtējumiem (apmierinoši, labi, izcili) vairākums biedru nobalsoja par vērtējumu "labi".

Sekoja jaunā priekšsēdētāja vēlēšanas. Tika izvirzītas 9 kandidātūras: **Natālija Felkere, Madara Indriksone, Edgars Vorslovs, Elfa Zariņa, Lilita Logina, Līga Pauniņa, Juris Grundulis, Ivars Kalniņš, Varis Strazdiņš**. Visi atteicās, izņemot Ivaru Kalniņu. Pēc viņa piekrišanas zālē atskanēja atbalsta saucieni un aplausu vētra. Viņš tad arī vienbalsīgi tika ievēlēts.

Konferences delegāti nobalsoja par jaunā priekšsēdētāja piedāvāto valdes sastāvu: **Lilita Logina, Kristaps Legzdiņš, Tamāra Saveika, Artis Ozols, Guntars Beisons, Māra Lasmane**.

Konferences nobeigumā delegāti pieņēma lēmumu ar 12 uzdevumiem jaunajai valdei, piemēram, piedalīties projektu konkursos, rūpēties par biedru integrāciju un informāciju par biedrības pasākumiem u.c.

Pirmajā valdes sēdē 3. jūnijā tika sadalītas valdes locekļu atbildības jomas: **Ivars Kalniņš** – valdes priekšsēdētājs, vispārējā vadība; **Lilita Logina** – valdes priekšsēdētāja vietniece, jauniešu lietas; **Kristaps Legzdiņš** – informatīvā nodrošinājuma jautājumi; **Māra Lasmane** – kultūras jautājumi; **Tamāra Saveika** – senioru interešu pārstāvība; **Artis Ozols** – biedru iekļaušanās jautājumi; **Guntars Beisons** – materiāltehniskā nodrošinājuma jautājumi.

Vēlēsim Rīgas RB vadībai radošus panākumus darbā un pašu izvirzīto uzdevumu izpildē! ▲

Interviju ar jauno Rīgas biedrības priekšsēdētāju lasiet atsevišķā rakstā.

Zigmārs Ungurs
Foto: **Juris Grundulis**

Svarīgi, lai cilvēki uzticas LNS!

Rīgas biedrībā svarīgs notikums – konferencē tika ievēlēts jauns priekšsēdētājs Ivars Kalniņš un valde. Daudziem tas bija pārsteigums. KS vēlējās noskaidrot situāciju, viņu intervējot.

Kad un kādā sakarībā tev ienāca prātā kandidēt uz Rīgas biedrības priekšsēdētāja amatu?

Šo amatu nekad nebiju gribējis un nebiju iedomājies būt tajā. Pirms diviem gadiem jau man to piedāvāja – atteicos, uzskatot, ka atradīsies cits piemērotāks kandidāts. Bet pēdējo divu gadu laikā daudziem šī cerība neattaisnojās, aicinājumi man kandidēt uz šo amatu nāca arvien biežāk.

Vienlaikus raisījās doma, ka Rīgas biedrība ir pati lielākā LNS biedrība ar 10 reizes lielāku biedru skaitu, tātad galvenais LNS balsts. Man ļoti svarīgi, lai mūsu cilvēki LNS uzticas un saprot, ka tā aizstāv viņu intereses, tāpēc piekritu kandidēt uz šo amatu.

Vai tu par to aprunājies ar citiem cilvēkiem, darbabiedriem u.c. Kādas bija viņu domas?

Jā, man bija svarīgi zināt, kādu Rīgas biedrību vēlas redzēt apkārtējie un paši biedri, tāpēc esmu runājis ar daudziem un analizējis, ko spēšu izdarīt un ko ne. Neapšaubāmi liels atbalsts bija no kādreizējās priekšsēdētājas Māras Lasmanes, izjutu arī LNS prezidentes Sandras Gerenovskas atbalstu. Bet tuvākie draugi un paziņas uzskatīja, ka būšu iegrimis daudzos darbos, aizmirstot sevi un tuvākos cilvēkus.

Biedrības vadīšana nav prestižs darbs. Pats ļoti pārzinu Rīgas biedrības "virtuvi", kādreiz biju tās valdē. Bez tam citi domāja, ka daudzi jaunie un vecie biedri man uzticas un spēšu veidot lielisku komandu. Allaž esmu uzskatījis, ka nav pareizi, ja vienam cilvēkam ir vairāki amati – diemžēl priekšsēdētāja amats, izrādās, nav kārdinošs nevienam.

Vai iepriekš prognozēji, ka pārējie kandidāti atteiksies?

Nekādas prognozes nebija, bet pārsteigumi varēja būt. Piemēram, Zemgales biedru grupas kopsapulcē nolēma izvirzīt Elfu Zariņu kā vienīgo oficiālo kandidātu uz priekšsēdētāja amatu, bet Rīgas RB valde iepriekš par kandidātu izvirzīšanu nelēma. Konferencē klātienē varēja izvirzīt kandidātus tikai no klātesošo vidus un tur man bija bažīga sajūta, ka nebija konkurentu.

Vai ir kādas jaunas idejas, kā atsvaidzināt Rīgas biedrības darbu?

Emociju iespaidā man radušās vairākas idejas, bet izklāstīšu tās tikai tad, kad būšu uzskācis reālizēt. Tās ir ļoti cieši saistītas ar finanslālam iespējām. Dzīvosim, redzēsim. Biedru piesaistīšana būs viena no Rīgas biedrības prioritātēm – tas būs grūts darbs.

Biedru skaita pieaugumu nesolu – no pašreizējās kritiskās demogrāfijas situācijas Latvijā nevaram izbēgt. Arī LNS biedru skaitam ir tendence samazināties, jāsadarbojas ar skolām, kurās mācās mūsu jaunieši, jāseko, lai tie nepazustu lauku nostūrī un nenokļūtu vecāku valgos. Jauniešu mērķgrupa ir ļoti vajadzīga LNS. Par jauniešu piesaisti atbildību uzņemas LNS Jauniešu centrs, ar kuru Rīgas biedrība sadarbosies aktivitāšu organizēšanā.

Pēdējos gados izjūtam biedru līdzdalības Rīgas biedrības (un LNS) dzīvē izsīkumu, un tas liecina, ka biedri alkst pēc pārmaiņām un jaunām iniciatīvām, par kurām mums būs jādomā.

Manuprāt, Rīgas biedrība ir vienīgā LNS biedrība, kuras biedriem nav atvēlēta atsevišķa telpa, kurā viņi varētu pasēdēt, nodoties sarunām, skatīties TV, palasīt avīzes un žurnālus, padzert tēju vai kafiju, nodoties dažādām galda spēlēm u.c., vienu vārdu sakot, atnākt atpūsties.

Tā būs viena no dažām pašreizējās Rīgas biedrības prioritātēm. Rītausma šķiet visai necila vieta, lai tāda būtu. Pozitīvi vērtēju dienas centra "Rītausma" plašos pakalpojumus, ko izmanto Rīgā deklarētie biedri.

Gribētos divu gadu laikā radīt tādu biedrību ar pozitīvu auru, lai pēc diviem gadiem būtu vairāk biedrības priekšsēdētāja kandidātu, tad es ar prieku nodotu savu amatu nākamajam pretendētājam.

Vai ir idejas, ka varētu pārkārtot arī RB organizatorisko darbu?

Rīgas biedrība nebūs tikai pasākumu organizētāja, bet vispirms būs jāapzina biedru rūpes, intereses un vēlmes, kaut gan man tās daļēji jau ir zināmas. Tad darīsim tā, lai realizētu viņu vēlmes un prasības.

Daudz ko gribas pārkārtot, bet ar solījumiem metāties negribētos. Plānoju uzsākt sadarbību ar pašvaldībām, kurās dzīvo Rīgas reģionālās biedrības biedri. Rīgas biedrībai ir 14 grupas, tikšos ar grupu vadību un biedriem dažādās vietās. Būs jādomā par Rīgas rajona grupas biedriem, kas ir "izmētāti" pa dažādām pašvaldībām Rīgas apkaimē. Jāuztur kontakts ar biedriem, kas dzīvo ārpus Latvijas.

Vai tu pats vadīsi lielākās RB aktivitātes, piemēram, Ziemassvētku pasākumu?

Vajadzības gadījumā jā, bet mēs strādāsim komandā.

Kāds būs atbildības jomu sadalījums jūsu valdes locekļiem? Tev būšot arī sekretāre?

Valdes locekļu pienākumi sadalīti jau pirmajā biedrības valdes sēdē – par to skatiet konferences aprakstā iepriekš.

Ar LNS prezidentes atbalstu pieteicos uz NVA subsidētās darbavietas izveidošanu Rīgas biedrībā, kas jau apstiprināta. Būs jauna darbiniece, kura atradīsies uz vietas visos darba laikos. ▲

Zigmārs Ungurs

Recepte vienkārša: tikt galā, labi darot savu darbu...

Uz KS ko-respondenta jautājumiem atbild LNS Rīgas reģionālās biedrības ekspres-sēdētāja S A N T A KESENFELDE

Aizvadīti divi gadi Jums jaunā – LNS Rīgas RB vadītājas amatā. Kādi tie bija atskatoties?

Iespēja strādāt Rīgas RB likās ļoti interesanta, jo man jau bija savas idejas, kas mani motivēja uzņemties šo svarīgo darbu. Bija svarīgi saprast, ko vēlos paveikt. Nevis – gribu šo krēslu, pēc tam pasēdēšu un padomāšu, ko iesākt.

Man bija prātā jaunas ieceres un jauni izaicinājumi. Jau bērnībā es spēju daudz ko savienot – centos labi mācīties, gāju mākslas skolā, sportoju, dejuju, centos būt aktīva kultūras darbos un tos rīkoju. Visu laiku pieņemu izaicinājumus un pati sev teicu, ka to es varu. Ja uzņemos, bija jādara, turklāt, cik vien iespējams labi.

Vislabākās atmiņas – par sākuma periodu

Prieks par paveikto LNS Rīgas RB vadītājas amatā ir 2017. gada otrajā pusgadā – Līgo diena, Senioru diena, Ziemassvētku bērniem eglīte, un pensionāru pasākums, pieredzes apmaiņa ar Igauniju un projekts ar Tukuma grupu 2018. gadā.

Paskatoties atpakaļ, to visu spēt paveikt pašai šķiet neticami. To var jaunībā, kad ļoti daudz enerģijas un gribas sevi apliecināt – daudz ko izmēģināt un saprast, kur ir tas īstais ceļš. Vienmēr esmu bijusi aktīva sava ceļa meklētāja. Pat tagad nevaru teikt, ka esmu pilnībā to atradusi.

Uzņemoties vadītājas pienākumus, apzinājos – jābūt stiprai, darbs skar Rīgas RB perspektīvo attīstību. Nenācu šeit, lai iegūtu amatu, lai apmierinātu savas ambīcijas. Biju tāpēc, ka vienmēr iemīlu to darbu, ko uzņemos, ko daru, un gribu sasniegt labu sava darba kvalitāti. Jāstrādā komandā, vienmēr un visur ir jābūt godīgam.

Vai izdevās īstenot šo principu?

Diezgan sarežģīti un sāpīgi: līdzko gribeju realizēt jaunas idejas, radās pretestība,

jo vienmēr vieglāk dzīvot, kā – pa vecam Viss, kas bija manā darbā, padarīja stiprāku. Divus gadus esmu gājusi cauri ļoti smagam dzīves posmam. Galvā bija un ir daudz ideju, bet ne visas izdodas īstenot – bieži uzrodas bremzējošas situācijas.

Tāpēc izlēmu vairs nekandidēt uz LNS RB priekšsēdētājas amatu. Paldies visiem palīgiem par paveikto darbu. Liels paldies manai ģimenei, kas mani atbalstīja un saprata.

Kā Jūs pati raksturotu lielākās LNS biedrības darbību un savu veikumu? Kā tikt galā viena pati?

Divus gadus strādāju sabiedriskā kārtā Rīgas RB priekšsēdētājas amatā. Tas palīdzēja man norādīt raksturu, būt saprotošai un pretnākošai. Vienlaikus strādāju algotā darbā par klientu apkalpošanas speciālisti. Viegli tas nebija – cilvēki nereti atnāk neapmierināti, ļoti uzbudināti. Jāmēģina viņus saprast, nomierināt, palīdzēt un izrunāties.

To var izturēt, vienīgi stiprinot savu iekšējo pašcieņu, lai tad, kad tev pārmet, ka neko neesi darījis, tu vairākas stundas neraudātu spilvenā. Jāattīsta spēja saprast – jā, es darīju, kaut kas ne tā izdevās, pie tā vēl jāstrādā, nevis jāpārtop nelaimes čupīnā.

Par laimi, tomēr bija arī ļoti kolēģi, kas palīdzēja un vajadzīgā brīdī pieslēdzās. Bet recepte vienkārša: tikt galā, vienkārši darot darbu. Patiešām nesaprotu, kā to spēju, – vienkārši darīt savu darbu, par citu attieksmi nedomājot. Iespējams, pēc gada atskatīšos uz šo periodu – un domāšu. Bet tagad tikai varu smaidīt. Es vienkārši to esmu pieņēmusi.

Vai ir kāda metode, kas palīdz tikt galā ar stresu? Kas sagādāja patiesu gandarījumu un kas – rūpes?

Pagātnē atgriežas divi iemesli dēļ: pieņemot priecīgos brīžus vai atceroties bēdīgos. Šos jautājumus esmu atrisinājusi. LABO ATCEROS. Bet sliktajās atmiņās man vairs nav

ko darīt.

Ja tev ar kādu cilvēku nav kontakta, neej pie viņa! Lielākoties esmu pašizglītošanās nolūkā gājusi pie dažādiem speciālistiem, ļoti daudz lasu žurnālus un grāmatas. Nemeklēju iemeslus dusmoties, nevēlos runāt par negācijām. Nav vērts! Ja kaut kam satraucošam jānotiek, tas notiks. Kāpēc bojāt šodienu?

Es ticu, ka viss ir prātā. Kā atbrīvoties no stresa un dusmām? Palīdz izešana svaigā gaisā, skriešana, iešana kājām uz darbu un no darba uz mājām, neliela paslinkošana.

Es piedodu cilvēkiem, bet tas nenozīmē, ka es pieņemu viņu uzvedību vai uzticos viņiem. Es piedodu viņiem sevis dēļ, lai es varu virzīties uz priekšu un dzīvot tālāk savu dzīvi.

Vai redzat kādus citus RRB biedrus, kuri būtu cienīgi un spējīgi sekmīgi vadīt šo biedrību?

Ikvienai grupai vai komandai ir nepieciešams labs vadītājs. Piemēram, bez valdes biedrība nevarētu pastāvēt. Viena no galvenajām vadītāja prasēm – spēja radīt motivētu kolektīvu, jo tikai tāds spēj labi, ātri un radoši darboties.

Nepieciešams mērķtiecīgi iesaistīt brīvprātīgā LNS darbā radošus, enerģiskus jauniešus, arī citus LNS biedrus, un tad pamazām varēs redzēt, kas nākotnē varētu būt LNS vadībā. Tāda iespēja visa vecuma cilvēkiem veikt sabiedrisku darbu veicina kopēju sabiedrības attīstību. Tā ir arī lieliska iespēja jebkuram LNS biedram pielietot un pilnveidot savas zināšanas, prasmes un iemaņas, iegūt jaunus draugus un domubiedrus.

Kādas ir Jūsu intereses ārpus darba Rīgas biedrībā?

Hobijs jeb vaļasprieks ir tas, ar ko cilvēkam patīk nodarboties brīvā laikā, neraugoties uz to, vai tas dod kādu finansiālu vai praktisku labumu. Galvenais ir tas, lai šī nodarbe pašam sagādā prieku.

Mans brīvprātīgais darbs bija saistīts ar algoto darbu. Strādāju par brīvprātīgo Rīgas RB vadītāju un biju algota klientu apkalpošanas speciāliste. Tātad mans darbs un hobijs bija saistībā ar cilvēkiem, mani vienmēr interesēja psiholoģija. Brīvā laikā nodarbojos arī ar rokdarbiem, mēdzu arī gleznot utt.

Nobeigumā saku paldies mūsu avīzei Kopsolī un visiem labajiem cilvēkiem par atbalstu un sadarbību šajā man ļoti svarīgajā dzīves posmā! ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: no S. Kesenfeldes personiskā arhīva

Sākumu lasiet 1. lpp. "Ventspilī – prieks sirdī māksliniekiem un skatītājiem"

Bet nu neliels ieskats visā pēc kārtas!

Kā vienmēr, festivāls sākas ar gājienu policijas eskorta pavadībā. Diemžēl gājienā nepiedalījās neviens Ventspils domes pārstāvis. Ja salīdzinām, tad iepriekšējā festivālā Valmierā gājiens bija iespaidīgāks, jo tā priekšgalā soļoja pūtēju orķestris. Pārsteidza, ka Ventspils ielas bija tik tukšas – kur gan palikuši cilvēki?

Lielkoncerta ievadā ventspilnieces leva Geige – Preiss, Laura Igare un Ina Rutkovska nodziedāja Ventspils himnu. Leva pastāstīja par Ventpili – ka tā ir pilsēta, kas nevienu neatstāj vienaldzīgu, un, lai izbaudītu Eiropu, nekur nav jābrauc, to var izbaudīt Ventpilī. Viņa nodēvēja Ventpili par puķu un strūklaku galvaspilsētu.

Arī LNS prezidente Sandra Gerenovska savā uzrunā paslavēja Ventpili. Viņa teica, ka lepojamos ar savu zīmju valodu un spēju parādīt mūsu kultūras dažādību. Šodien pārsteigums ir viesi no Igaunijas un Francijas.

Pēc tam visi noskatījās prezentāciju par Ventspils izaugsmi, un koncerts varēja sākties. Deju "Pie jūras krastā" izpildīja Rītausmas vidējās paaudzes deju kolektīvs. Ļoti pārdomāts priekšnesums – pārsteidza, kā Māra Lasmane izpildīja melodeklamāciju, kas bija patiesi labs uzņēmums.

Daugavpīliešiem šajā festivālā divi priekšnesumi. Elvīra Čaika paspīdēja ar sirsnīgo melodeklamāciju "Mīļā māmiņa", kurā tiešām bija sajūtamā tās liels mīlums. Savukārt otrs priekšnesums – labi izdomāts

skečs "Slimnīcā pie psihiatra" bija pavisam atšķirīgs.

Ar skečiem uzstājās arī citas biedrības.

Jelgavas grupa skečā "Zelta zivtiņa un zvejnieka sieva" parādīja p a m ā c o š u stāstu, ka bagātība laimi

nenes, bet Tukuma grupa attēloja "Kā mācēju sievu krāpt". Šķita, ka skatītājiem visvairāk patika otrs Jelgavas skečs "Kaukāza gūstekne" (3. attēlā), kas veidots pēc populārās padomju laika filmas.

Tukuma grupai izdevies piesaistīt divas mazas meitenes melodeklamācijas "Stāvēju, dziedāju" izpildei. **Smiltenei** veseli trīs priekšnesumi, piesaistītas jaunas dejojājas. Patika **Alūksnes** veselības grupa "Maļēnieši" – it kā nekā īpaša, cilvēki vingro uz bumbām, bet tas notika ļoti veiksmīgi izvēlētas dinamiskas mūzikas pavadībā. Dinamiska bija arī smiltenešu dejas "Lecam pa jaunam, lecam pa vecam" un "Pārsteigums".

Savu meitu **liepājnieku** melodeklamācijā "Sadziedam" bija iesaistījusi arī Ilze Jaunzeme, un tas priekšnesumu padarīja interesantāku.

Pārsteidza **rēzeknietes** Māriete un leva ar patiesi braši izpildīto melodeklamāciju "Salauztā sirds" – vēl nebija redzēts, ka leva tā lēkātu pa skatuvi.

Savukārt **dienas centra "Rītausma"** izpildītā rāmā dejas "Vieglie soļi vakarā" tiešām attaisnoja savu nosaukumu (4. attēlā). Dejojāji skaisti gērbusies krāsainos kreklos, kaklasaitēs un platmalēs... Eleganti!

Jauniešu centra grupas varējums komentārus neprasa – melodeklamācija "Tas nekad nepāries" tika izpildīta lieliski. Daudzi no viņiem piedalījās arī Rītausmas jauniešu deju kolektīva uzveduma "Nedzirdīgie arī raud" fragmentā. Interesanti!

Labā nozīmē pārsteidza **valmierieši** ar kuplo dalībnieku skaitu uzvedumā "Es šonakt sēdēju uz jumta" (2. attēlā), arī pats uzvedums izdomāts interesanti.

Patika **kuldīdznieku** dejas "Reiz pie jūras" perfekts zvejnieku tērpos, arī saturam un izpildījumam ne vairs.

Paši mājnieki **ventspilnieki** šoreiz uzstājās tikai ar vienu melodeklamāciju "Es atnācu uguniņu", ko izpildīja vienas no festivāla vietējām organizētājām Ina Rutkovska un leva Geige-Preiss.

Tradicionālais festivāls arī tradicionāli noslēdzās – ar noslēguma melodeklamāciju "Labā dziesma" par to, ka viss ir labs, kas labi beidzas.

Apbalvojumi

Bet pirms tam neizpalika, protams, apbalvošana. Par atsaucību, aktīvu iesaistīšanos un labu kolektīva sniegumu LNS 23.amatiermākslas festivālā LNS Prezidentes pateicība tika pasniegta: Daugavpils, Kuldīgas, Valmieras, Ventspils, Liepājas, Rēzeknes, Rīgas reģionālajām biedrībām, Rīgas RB Jelgavas un Tukuma grupām, Smiltenešs biedrības grupai "Justus" un Alūksnes grupai, dienas centram "Rītausma", LNS Jauniešu centram, Rītausmas jauniešu deju kolektīvam, Rītausmas vidējās paaudzes deju kolektīvam.

Pateicību saņēma arī nedzirdīgais aktieris no Francijas Ervans Cifra un Pērnavas nedzirdīgo biedrība (vadītājs Mati Kartus).

Visas trīs mazās meitenes, kuras piedalījās melodeklamācijās, saņēma atsevišķas balvas par uzdrošināšanos.

Par sniegto atbalstu un ieguldījumu festivāla organizēšanā LNS Prezidente pateicību pasniedza Inai Rutkovskai, Mārai Lasmane, Jurim Grundulim.

Teātra nama "Jūras vārti" saimniece Sigita Migoļa saņēma pateicības torti.

Prezidente Sandra Gerenovska savas personiskās motivācijas balvas pasniedza dienas centram "Rītausma", Jelgavas grupai un Valmieras biedrībai. ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Juris Grundulis

2.

3.

4.

Skatītāji par Ventspili un festivālu

GUNTA VAZDIKE: "Esmu no Ventspilij tuvākās – Liepājas biedrības, tāpēc varēju atbraukt un noskatīties koncertu. Man patika Rīgas dejotāji, arī jelgavnieki ar humora uzvedumiem – atcerējos padomju laiku mīļāko filmu „Kaukāza gūstekne”. Satiku daudzus bijušos klasesbiedrus, jauki satikties. Jā, pirms 10 gadiem pati uzstājos ar dejām, bet tagad gan labāk sēdēt malā un skatīties."

OMARIS JAUNZEMIS: "Agrāk pats piedalījies priekšnesumos, bet tagad vairāk palīdz praktiskos darbos, piemēram, salabot tehniku. Man Ventspilī ļoti patīk, ka auto var nolikt jebkur un nav nekā jāmaksā."

Patika Pērnavas aktieris – cilvēks bez kauliem. Francūzis parādīja īpatnēju priekšnesumu – mums tāda žanra nav. Gājiens šķita tā kā par īsu, ielās maz skatītāju, nedabūjām sevi tā īsti parādīt. Viss koncerts tā kā par garu, varbūt vidū vajadzēja starpbrīdi."

ILONA KEIŠA: "Es nemaz nezināju par festivālu, labi, ka paziņas pateica, braucām ar pasūtīto autobusu. Man patika Jelgavas grupa. Visi priekšnesumi bija labi! Noteikti arī nākamgad skatīšos."

INITA PUHOVSKA: "Es atbraucu jau vakar ar draugu auto. Bijām seši cilvēki, trīs no Somijas. Visi apmeklējām festivālu, staigājām pa Ventspili. Teātra nams ļoti plašs, vietas bija visiem skatītājiem."

Koncertā tik daudz krāšņu tērpu! "Nedzirdīgie arī raud" – interesanti, kaut kas jauns. Arī no Valmieras, Smiltenes, Alūksnes jauki priekšnesumi. Un, protams, Jelgavas un Tukuma grupu iznācieni! Diena bija izdevusies, turklāt Ventspils tik skaista pilsēta!"

VELTA KLEINA: "Šogad svētku programma bija interesanta, patīkami skatīties. To visu vērojot, manī raisījās dažas pārdomas. Lūk, viena no tām!"

Katru gadu septembrī Rīgā atzīmējam Nedzirdīgo dienu. Droši vien atkal sabrauks nedzirdīgie no dažādām vietām Latvijā. Un, protams, uzstāsies ar to pašu programmu, ko rādīja festivālā.

Daudzi nedzirdīgie saka – otrreiz skatīties to pašu nav interesanti. Es viņiem piekrišu. Mans ierosinājums ir turpināt valmieriešu pirms 23 gadiem iesāktu tradīciju un kā līdz šim katru gadu organizēt festivālu dažādos Latvijas novados.

Bet septembrī Nedzirdīgo dienā visiem otrreiz vairs nepulcēties Rīgā, jo jaunu programmu atvaļinājumu periodā nav iespējams sagatavot. Tāpēc ierosinu Nedzirdīgo dienu atzīmēt ar dažādu programmu savās biedrībās.

Lai visiem jauka un krāsaina vasara! ▲

Zigmārs Ungurs

LAMPA – arī zīmju valodā!

Kas ir LAMPA? Tas ir Sarunu festivāls, kas Latvijā, Cēsīs notiek jau piekto reizi. Festivāla idejas autori uzskata, ka viss sākas no sarunām, diskusijām – gan idejas, gan darbība, gan pārmaiņas. Kā risināsies festivāls šogad?

Pirmo reizi festivāla pasākumi/diskusijas notiks ar tulkojumu zīmju valodā. Ne visi, jo divās dienās – 28. un 29. jūnijā būs vairāk nekā 350 pasākumu! Bet 13 pasākumi būs ar tulkojumu zīmju valodā. Par tiem tad arī informējam.

Vispirms – šajā festivālā ir vēl viens jaunums. **Skatuvē DZIRKSTELE** abās dienās **darbosies Tildes Balss runas atpazīšana un pārvēršana subtitros**. Festivāla programmā (www.festivalslamp.lv) var paskatīties, kādi pasākumi uz šīs skatuves notiks.

Tulkojums zīmju valodā tiks nodrošināts šādiem pasākumiem.

28. JŪNIJĀ

12:30 – 13:45 Diskusija „Aborts. Tiesības uz savu ķermeni un izvēli?”. UZZIBSNĪ skatuve.

Daļa sabiedrības uzskata, ka tikai sievietei pašai ir tiesības izlemt par savas grūtniecības turpināšanu vai pārtraukšanu. Pretējs viedoklis ir cilvēkiem, kuri grib aizliegt abortus. Kam taisnība? Festivālā varēsiet izvērtēt!

14:00 – 15:30 Diskusija „Vai ir dzīve bez skaidras naudas?”. APGAISMO skatuve.

Pieaug norēķini ar pārskaitījumiem. Piemēram, Zviedrijā jau daudzi veikali vairs nepieņem skaidru naudu. Vai paliksim pavisam bez skaidras naudas?

16:00 – 17:30 Diskusija „Glabā savas paroles, tāpat kā savu apakšveļu”. PROŽEKTORS skatuve.

Glabā savas paroles tikpat cītīgi kā savu apakšveļu – nerādi nevienam! Parolei jābūt sarežģītai!

18:30 – 19:30 Lekcija/diskusija ar jaunatļūmiem no auditorijas „Tips & tricks par drošu seksu un HIV”. SPULDZE skatuve.

Kā izsargāties no nevēlamas grūtniecības? Kā var inficēties ar HIV? Vai HIV var izārstēt?

20:00 – 21:30 Diskusija „Jaunā Latvijas pašvaldību karte: ko par to domā vidzemnieki?”. APGAISMO skatuve.

Vidzemes pilsētu mēri un iedzīvotāji spriedīs par novadu reformu. Vai lielāki novadi nozīmē lielāku pārticību? Vai vidzemnieki ir mierā ar jaunajām pašvaldību robežām?

23:00 – 00:00 Zīmju valodas meistardarbnīca. SWEDBANK IZGLĪTĪBAS skatuve.

Pedalās arī LNS Rehabilitācijas centra Zīmju valodas attīstības nodaļas vadītāja Lilita Janševska. Pedālīsies Jonatans – pārstāvis no Izraēlas NVO “Access Israel”. Viņš spējis izveidot saziņas tiltu, kas ir kļuvis par modes lietu Izraēlā. “Pasaki to zīmju valodā” ir īpaša programma, kas ļauj nedzirdīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem iekļauties ikdienas sadzīvē.

29. JŪNIJĀ

11:00 – 12:30 Lekcija/diskusija „Drosme būvēt cilvēktiltu”. DOTS skatuve.

Vai zinājat, ka Izraēla ir valsts, kurā ar likumu noteikts – ikviens, kurš strādā sabiedrības labā, reizi gadā iziet apmācības darbam ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām? Kādas tieši ir šīs īpašās vajadzības?

Varēs iepazīties ar Izraēlas pieredzi, apgūt frāzes zīmju valodā – gan latviski, gan angliiski. Pasākumā piedalās arī LNS.

13:00 – 14:30 Diskusija „Kā, esot politikā, neaiziet pa pieskari”: politika psihosomatiskā analīze”. UZZIBSNĪ skatuve.

Gan mūsu, gan citzemju politiķi bieži sagādā pārsteigumus ar savu uzvedību un izteikumiem.

Diskusijā analizēs pārsteidzošākos (skandaloza) mūsu laiku politiķus un meklēs atbildi uz jautājumu: kas un kāpēc notiek ar cilvēku, kad viņš kļūst, piemēram, par ministru vai Saeimas deputātu?

15:00 – 16:30 Diskusija „Mana dzīve 2030. gadā. Sapnis vai murgs Eiropas millenium paaudzei?”. APGAISMO skatuve.

Daudzi gados jauni vēlētāji neaizgāja uz Brexit referendumu un pēc tam to nožēloja. Lūk, cik vienkāršā veidā balsotāju kūrums var mainīt pasauli! Kāda būs pasaule 2030. gadā? Par to diskutēs pārstāvji no Latvijas, Vācijas, Ungārijas un Itālijas.

18:30 – 19:30 Diskusija „Kad veselīgums ir jāārstē, jeb kāpēc esam apsēsti ar hēlismu?”. STARO skatuve.

Hēlisms ir process, kad cilvēka aizraušanās ar veselīgu dzīvesveidu pārtop mājīgā, apsēstībā, fanātismā, atkarībā. No seniem laikiem ir zināms, ka vidusceļš ir zelta ceļš, bet galējības vienmēr izraisa problēmas. Veselīgums nozīmē līdzsvaru.

20:00 – 21:00 Diskusija „Sievietes finansiālā neatkarība”. SWEDBANK IZGLĪTĪBAS skatuve.

Sievietes mazāk pelna, uzkrāj lēnāk, bet dzīvo ilgāk par vīriešiem. Sievietēm arī pensijas visbiežāk ir mazākas nekā vīriešiem. Situāciju mainīt var pašas sievietes. Kādā veidā? Festivālā uzzināsi!

22:45 – 00:00 Politiku CEPIENS. DOTS skatuve.

Festivāla noslēgumā – drosmīgākais pasākums visā festivālā! Pedālīsies 4 spilgti politiķi, bet par jautību gādās komiķi Rūdolfs Kuģrēns un Jānis Skutelis.

Mācēt pasmieties par sevi [jaut citiem pasmieties par tevi – tam vajag uzdrīkstēšanos. Bet ar humoru trāpīt īstajās vietās – tam vajag asu prātu, lielisku cilvēku pazīšanas prasmi un drosmi.

Vēl viens jaunums!

Šogad LAMPĀ būs pārstāvēta Izraēla – ar NVO “Access Israel”. Tā ir nevalstiska bezpeļņas organizācija, kas sniedz atbalstu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un veicina viņu iekļaušanos visās dzīves jomās. Organizācija tika izveidota 1999. gadā, un kopš tā laika aktīvi rada sociālas pārmaiņas, arī piedaloties likumu izstrādē un ieviešanā. “Access Israel” daļas ar savu pieredzi visā pasaulē un 2016. gadā tika nominēta arī par īpašo padomnieku pieejamības jautājumos ANO.

“Access Israel” festivālā piedalīsies ar trim pasākumiem.

28.06., 12:30 – 13:45, APGAISMO skatuve, meistardarbnīca “Sajūtas zaudējot”: <https://www.festivalslamp.lv/lv/programma/pasakumi/98>

Vai varat iedomāties sevi kā nedzirdīgu personu, kura ierodas sporta zālē un vēlas iegādāties abonementu uz nodarbībām? Vai tas izdosies? Vai varat iedomāties sevi kā personu ratiņkrēslā, kura dodas uz banku kārtot kādu darījumu? Vai varat iedomāties sevi kā nedzirdīgu personu, kura dodas brīvdienā pastaigā? Kā tas izdosies?

Būs tulkojums zīmju valodā.

28.06., 23:00 – 00:00, Swedbank IZGLĪTĪBAS skatuve, Zīmju valodas meistardarbnīca: <https://www.festivalslamp.lv/lv/programma/pasakumi/972>

Skat. aprakstu augstāk. Būs tulkojums zīmju valodā.

29.06., 11:00 – 12:30, DOTS skatuve, lekcija – diskusija “Drosme būvēt cilvēktiltu”, <https://www.festivalslamp.lv/lv/programma/pasakumi/1039>

Skat. aprakstu augstāk. Būs tulkojums zīmju valodā.

Visi uz Cēsīm, visi uz festivālu! ▲

Zigmārs Ungurs

Nosvinēta Rīgas biedrības 99. dzimšanas diena

Šī pasākuma mērķis bija atgādināt par to lielo ieguldījumu LNB/LNS izaugsmē un attīstībā, ko savlaik ar čaku darbu Rīgas MRU snieguši Rīgas biedrības biedri. Daudziem tur pagājis viss darba mūžs. Paiesimies kopā pa šo atmiņu taku RRB 99. dzimšanas dienas noskaņās!

Atceres pasākumu ar uzrunu atklāja Rīgas RB priekšsēdētāja Santa Kesenfelde, un tai sekoja Rītausmas TRIO melodeklamācija.

Bijusī cienījamā Rīgas MRU seniore Anna Moiseja dalījās savās atmiņās par savām darba gaitām uzņēmumā.

Pēc tam bijusī brigadiere seniore Jadviga Bočkāne sarīkoja ekskursiju pa MRU telpām un stāstīja, kā agrāk uzņēmumā darbinieki strādāja, kādu produkciju ražoja.

Tika apmeklēta arī bijusī kopmītne, kura tagad pārveidota par LNS mītnes vietu. Tur vēlreiz pasākuma dalībniekus iepriecēja melodeklamācija.

Līga Pauniņa no LNS muzeja parādīja apmēram 10 minūšu ilgu videosīkstu par Rīgas MRU vēsturi – par sešiem senioriem, kuri strādāja par šuvējiem, audējiem, apavu virsu taisītājiem, kurpniekiem dažādās Rīgas pilsētas vietās, kad jaunās ražošanas telpas vēl nebija uzceltas.

Sirsnīgs paldies Spodritei, Jadvigai, Marijai, Dainai, Vasilijam un Harijam par interesanto un saturīgo uzstāšanos. Šī videofilma turpmāk glabāsies LNS muzejā arhīvā.

Varēja apskatīt arī foto izstādi par Rīgas MRU

vēsturi.

Bet pasākums ar to nebeidzās. LNS mītnes otrā stāva sapulču zālē bija klāti galdi ar gardiem klinģeriem, lai svinētu Rīgas biedrības 99. dzimšanas dienu. Svinības izdevās sirsnīgi un mīļi. Sadarbībā ar LNS Jauniešu centru (JC) tika organizētas prāta spēles par LNS vēsturi. Uz 24 jautājumiem atbildēja 10 komandas, katrā pa 3 cilvēkiem.

Pirmo vietu ar divām kļūdām ieguva komanda ar nosaukumu „LIZ” – Līga Pauniņa, Ints Zvirbulis un Zane Bondare.

Otrā vieta ar četrām kļūdām komandai „Baltais nams” – Paulis Kalniņš, Dzintra Intsone un Rūdolfs Kesenfelds.

Un visbeidzot – trešo dalīto vietu izcīnīja divas komandas ar piecām kļūdām katrai, no kurām viena bija komanda „Latvieši” – Alma Stroža, Tatjana Urboniene un Harijs Rencis, bet otrā – „Pavasaris” ar Lauru Vicinsku, Veltu Kleinu un Agri Kopštālu.

Liels paldies visiem, kuri piedalījās šajā jaukajā pasākumā! ▲

Līga Pauniņa

Foto: Santa un Rūdolfs Kesenfeldi

Rīgas RB biedru atmiņu stāsti par mūža darbu

Mācības dažādās skolās, darba meklēšana, amata prasmi apguve, darba telpu nomaiņa gadu gaitā, brīvā laika aktivitātes – it kā līdzīgs, tomēr katram savs stāsts, kas nu jau ir daļa arī no LNS vēstures. Daži no tiem!

SPODRĪTE BEINARTE pēc Rīgas Nedzirdīgo skolas beigšanas 1952. gadā par tālāku mācīšanos pat nedomāja, jo plānoja atgriezties laukos pie saviem vecākiem Skrīveros. Strādāt darbu kopā ar nedzirdīgajiem pat necerēja. Kā gan to jaunai meitenei sameklēt?

Par laimi, viņas tante ieteica Spodritei pieteikties darbā Rīgas MRK šūšanas cehā, un tā paša gada 26. augustā viņa tika pieņemta darbā šuvēju iecirknī Lāčplēša ielā, kur jau bija ap 15 strādnieku.

Sākumā viss bija svešs, bet ar laiku šūšanas prasme paplašinājās. Tolaik šujmašīnas bija pavisam parastas, bez motora – pamazām arī tās pilnveidojās, kad pēc pāris gadiem šūšanas darbnīca ar visiem strādniekiem pārcēlās uz citām telpām Rīgā, Kr. Barona ielā. Tur jau bija nedaudz labākas šujmašīnas ar motoru.

Tolaik MRK šūtās vējjakas bija pircēju vidū pieprasītas, un darbinieku skaits palielinājās līdz 20 šuvējiem. 1962. gadā šuvējas pārcēlās uz jaunām ražošanas telpām Elvīras ielā 19. Darba apstākļi ar katru gadu kļuva labāki.

Spodrite stāsta: *Nostrādāju šajā vienīgajā darbavietā līdz 1991. gadam – kopumā 38 gadus. Brīvajā laikā daudz piedalījos sporta sacensībās, pašdarbībā un citos kluba pasākumos. Ir ko atcerēties!*

Spilgtā atmiņā palikusi pirmā deja “Zaļā krūze” Rīgā, Šķūņu ielā 19, ko izpildīju pāri ar Moniku Caiču (Rublovsku) un Valentīnu Ozolu – to palīdzēja iestudēt tuls Veronika Pinkule – Zālva.

Lasiet turpinājumu nākamajā numurā!

Kur strādā mūsu Liepājas biedri?

Pagājušajā "Kopsolī" numurā pastāstījām par Ventspils nodaļas biedru darbavietām. Šajā numurā lasiet īsus aprakstus, kur un kā strādā Liepājas biedri.

AUSTRIS NIKIFOROV:
"Mēs abi ar **JĀNI FELDMANI**

strādājam galdnieku firmā SIA "AB Galdnieks", kas atrodas Liepājā,

Strazdu ielā 7. Es tur esmu jau sen, tāpēc šis būs stāsts par Jāni, kurš pie mums atnāca pirms diviem gadiem. Es viņu iesaucu par mazo Jānīti.

Grūti jau viņam gāja sākumā. Pārsvārā strādājam abi kopā – viņu pielika man par audzēkni. Faktiski skola maz ko iemāca, tikai pašus pamatus. Ja tev ir īstais "ķēriens" un vēl klāt vispārēja "amatsapratne", tad jau kaut kas sanāk.

Veicam individuālus pasūtījumus – jānāk no zīmējuma saprast, ko klients vēlas. Ar laiku Jānis iemācījās pareizi izdarīt to, ko no viņa vēlas. Bet sākumā bija ai – ai! Vairāk viņu glaudīja pret spalvu nekā slavēja.

Bet no kļūdām jau mācās. Jānis iemanījās darboties mēbeļu krāsošanā un lakošanā. Tagad viņš ir pilnvērtīgs mēbeļu apdares darbu izpildītājs. Savējais starp savējiem – varu tagad tā par Jāni teikt, kaut arī piezīmes par darbu tāpat kā visiem gadās – neviens nav izņēmums.

Neviens uzreiz par meistaru nekļūst, ar laiku viss nostājas savās vietās. Vajag tikai gribēšanu!"

GATIS DIRNĒNS: "Faktiski dzīvoju Liepājā, bet strādāju Rīgā, noliktavā. Drīz jau apritēs gads šajā darbavietā.

Sākumā ar dzirdīgajiem kolēģiem sazinājos rakstiski, bet vēlāk viņi iemācījās ar mani sazināties zīmju valodā.

Mans darbs saistīts ar pasūtījumu sagatavošanu, komplektēju dažādas preces: mēbeļu detaļas – koka izstrādājumus, skrūves u.c.

Darbu atradu ar paziņas palīdzību, šobrīd šeit strādā četri nedzirdīgie. Sākumā bija seši, bet divi aizgāja.

Ar darbu esmu apmierināts, pagaidām nezinu, vai citur gribētu strādāt."

ANITA DUREIKA:
"Pārcēlos dzīvot uz Liepāju, biju bezdarbniece 9 gadus,

jo nebija darba piedāvājumu. Pateicoties NVA subsidētajai darbavietai, nostrādāju 10 mēnešus un saņēmu darba piedāvājumu Karaostā, nostrādāju 5 gadus, pēc tam uzņēmums likvidējās.

Izveidojās jauns uzņēmums "Liepājas namu apsaimniekotājs", arī tur nostrādāju 6 gadus, arī šis uzņēmums likvidējās.

Šobrīd jau 2 gadus strādāju SIA "Fagos" par apdares darbu strādnieci. Veicu remonta darbus – špaktelēju, krāsoju. Šo darbu var veikt tikai diplomēts strādnieks. Kvalifikāciju "Apdares dar-

bu strādnieks" ieguva Skrundas 42. Profesionālajā vidusskolā – tur mācījos 3 gadus.

Daudzi brīnās par manu darbu, ka spēju paveikt viena visus remonta darbus – vadība redz mana darba kvalitāti un rezultātu. Agrāk strādāju kopā ar kolēģi, bet beidzamos 8 gadus strādāju viena."

ZAIRA JOCE:
"Strādāju jau 17 gadus uzņēmumā V.O.V.A. Tas ir Lat-

vijā lielākais apakšveļas ražotājs. Uzņēmumā agrāk tika nodarbinātas krievu tautības šuvējas un pats direktors ir krievs. Katru reizi, iegriežoties uzņēmumā, saņēmu atteikumu. Divus gadus centos tur iekļūt, jo gribēju šo darbu, pie tam uzņēmums atrodas netālu no manām mājām.

Agrāk strādāju par vīriešu apģērbu šuvēju, protu labi šūt vīriešu uzvalkus, protu piegriezt, aprēķināt. Kad kārtējo reizi iegriezos uzņēmuma caurlaides telpā un atkal saņēmu atteikumu, garām gāja direktors, pamanīja mani, pienāca klāt un pajautāja, ko vēlos. Teicu, vēlos pie jums strādāt, protu labi šūt vīriešu uzvalkus, lencītes un citas funkcijas.

Viņš mani pieņēma uz pārbaudes laiku – uz 2 nedēļām bez algas, piekritu. Ātri iemācījos apakšveļas šūšanas prasmes, pēc lūguma strādāju arī vēl virsstundas. Sākumā uz pārbaudes laiku bijām 11 šuvējas, izturēja tikai 3 labākās. Tā man sākās darbs uzņēmumā.

Darbs patīk, kolektīvs labs, kolēģi izpalīdzīgi, palīdz iztulkot darba sapulces.

Šobrīd grūti piesaistīt jaunus profesionālus šuvējus, mēs kļūs-

Mūsu lasītāju ievēribai!

Jūsu rokās šobrīd ir "Kopsolī" 6./7. numurs 14 lpp. apjomā. Tas nozīmē, ka jūlijā redakcijas darbinieki būs atvaļinājumā. **Nākošais "KS" numurs iznāks 21. augustā.** Gaidīsim jaunas ziņas par vasaras notikumiem un piedzīvojumiem jūsu dzīvē! Uz tikšanos "KS" Nr. 8 lappusēs.

Vasara – atvaļinājumu laiks: LNS prezidente Sandra Gerenovska un viceprezidente Inese Immure atvaļinājumā no 1. līdz 8. jūlijam. Viceprezidente Brigita Lazda atvaļinājumā no 9. līdz 22. jūlijam; no 29. jūlija līdz 4. augustam; no 12. līdz 18. augustam.

tam vecāki, vietā jānāk jaunajiem. Sākumā uzņēmumā strādāja 300 darbinieku, šobrīd 100.

Par šuvēju izmācījos Valmierā, ieguva kvalifikāciju kā ādas izstrādājumu piegriezēja, mācījos 3 gadus.

ARNITA DIRNĒNA:
"Strādāju Liepājā, agrāk biju bezdarbniece 17 gadus,

reģistrējusies NVA. Kādu reizi iesaistījos 100 latu programmā par sētnieci, nostrādāju 2 gadus. Vēlāk strādāju 2 gadus nelielā veikalā par apkopēju. Sakarā ar darbinieku skaita samazināšanu nācās pārtraukt darba attiecības.

Tagad strādāju firmā, kas apkalpo vairākus objektus: pirmskolas izglītības iestādi, skolas. Firms vadītāja pati dzīvo Grobiņā. Man piedāvāja darbu Grobiņas ģimnāzijā par virtuves palīgstrādnieku. Darbs sakņu cehā, veicu dārzenų pirmapstrādi, sagatavoju produkciju uz nākamo dienu, novācu traukus pēc ēdienreizes un uzmazgāju grīdu. Strādāju jau 6 gadus, darbs apmierina. Šo darbu man piedāvāja iepriekšējie kolēģi no veikala, jo zināja, kā es strādāju.

Darbu pildu apzinīgi un kārtīgi. Komunikācija ar kolēģiem laba, saprotu viņu teikto no pusvārda, spēju nolasīt no lūpām. Esmu pieradusi komunicēt ar dzirdīgajiem, augot pie dzirdīgas mammās." ▲

Inese Immure un Zigmārs Ungurs

Būt atbildīgiem un sadarboties

Ar virsrakstā minēto mērķi Valmieras Gaujas krasta vidusskolā norisinājās skolēnu dome izstrādāts projekts, kurā notika domu apmaiņa par VĒRTĪBĀM dzīvē, kas ir kopīgas visai sabiedrībai un kas tieši kas svarīgi pašiem, lai dzīvotu, izdzīvotu un sadzīvotu.

Šis projekts ir unikāls ar to, ka visu – no sākuma līdz beigām – uzņēmās darīt paši skolēni. Sāka ar projekta logo izveidi, balsojot izvēlējās Madaras veidoto logo. Pamatskolas skolēni savukārt meklēja projekta nosaukumu – ideju bija daudz un labas, no tām tapa kopīga versija:

“Būt atbildīgam, centīgam, veselīgam un sadarboties – tā ir drosme!”

Arī projekta pieteikuma izstrādē skolas

padome piedalījās ar lielu aizrautību, sadalot veicamos darbus, kā arī izstrādājot nodarbībām nepieciešamo materiālu sarakstu.

Skolēnu dome sadalījās grupās; katra grupa uzņēmās atbildību par vienas vērtības iedzīvināšanu reālā darbībā.

Visas aktivitātes bija organizētas tuvākajā skolas apkārtnē.

Projekta izstrādes laikā notika vairākas sanāksmes. Tajās skolēnu dome apsprieda projekta ideju, visi kopā aizpildīja iesnieguma veidlapu, mācījās par neformālās izglītības metodēm.

Neliels citāts no projekta iesnieguma veidlapas:

“Mēs, skolēnu dome, ar šī projekta realizāciju vēlamies:

- 1) iesaistīt citus jauniešus lietderīgās un vērtīgās aktivitātēs,
- 2) parādīt vairākus veselīgus un interesantus laika pavadīšanas veidus,
- 3) iemācīt, ka ir jautri pašiem kaut ko izdomāt un realizēt,
- 4) pievērst skolēnu uzmanību skolas vērtībām, kas izvirzītas pa klasēm – veselība, atbildība, sadarbība, centība, drosme,
- 5) iemācīties rakstīt un iesniegt projek-

tus dažādu ideju realizēšanai,

6) pierādīt, ka arī vārdzirdīgiem un nedzirdīgiem jauniešiem ir daudz interesantu iespēju.”

Vai tas izdevās? Skolēnu atsauksmes!

- “Uzzināju daudz ko jaunu” (Ralfs)
- “Bija tik labi, visi bija čaki un aktīvi. Sanāca, kā iecerēts – man patika” (Mirdza)
- “Visi čaki piedalījās un gribēja paši izmēģināt” (Madara)
- “Domes skolēni ļoti labi pastrādāja. Bija attīstība. Man prieks” (Ina)
- “Uzmanīgi uzklausi spēļu vadītājus. Visaktīvākie skolēni spēlēja sporta spēles un prāta spēles, mācījās sadarboties. Prieks man bija, ka visi aktīvi piedalījās” (Laura V.)

• “Fotoorientēšanā skolēni izdarīja visu, ko vajadzēja. Cilvēki bija ļoti atsaucīgi” (Herberts)

• “Projektā piedalīties bija forši, tad es pats biju vadītājs un plānoju. Bija forši spēlēt un arī spēlējot atpūsties” (Kristers)

• “Projekta dienā visi uzmanīgi klausījās, gribēja ātri pabeigt uzdevumus un uzvarēt. Visiem ļoti patika. Projektu vadīt bija viegli, jo visi klausījās un laicīgi pabeidza uzdevumus” (Rolands)

Jāteic, ka skolēnu dome un vidusskolas jaunieši ir malači! Paldies visiem par darbu, jauku vasaru, un rudenī ķeramies pie jauniem projektiem! ▲

Daiga Ramata,

VGK – AC direktores vietniece

Rīgas skolā 9 absolventi

Šogad Rīgas internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem ir diezgan ievērojams absolventu skaits.

Devīto klasi beidz Vladislavs Vansovičs, bet profesionālo klasi: Marika Biseniece, Sigita Dāldere, Nellija Freidenfelde, Anna Subota, Gunārs Vitiņš, Armands Zeimulis, Kārlis Melderis un Paula Marija Znatnaja.

Stāsta direktore Kristiāna Pauniņa: “Viens jauniešs turpinās izglītību tehnikumā. Divi no programmas “Mājturība” eksāmenu 30. maijā nokārtoja ar 9 un 10 ballēm un dosies darba gaitās jau noskatītā darbavietā.

Seši absolventi – pavāra palīgi nokārtojuši kvalifikācijas praksi un meklēs darbu. Iegūtā pieredze prakses vietās un kvalifikācija ļauj mūsu audzēkņiem pilnvērtīgi sevi apliecināt arī darba dzīvē, socializēties un integrēties sabiedrībā.

Vasarā 13 skolēni un 5 skolotāji dosies

uz Čehiju, lai piedalītos Erasmus+ projektā „Radošuma spēks”. Savukārt skolēni V. Lesčinska un E.O. Balodis piedalīsies Eiropas atklātajā čempionātā EMIL OPEN peldēšanas sacensībās, viņus pavadīs skolotājs Jevgeņijs Puhovs.

Atsevišķs stāsts ir par mūsu skolas nosaukuma maiņu.

Cēlonis ir Izglītības likumā paredzētās izmaiņas, kas paredz, ka turpmāk nevienas skolas nosaukums nevar būt vārdi “internāts” un “speciālā”. Līdz ar to arī mūsu skolas nosaukums vairs neatbilst likumam.

Piemēram, arī Rīgas Strazdumuižas internātvidusskola – attīstības centrs vārdzirdīgiem un neredzīgiem bērniem pārtaps par Rīgas Strazdumuižas vidusskolu – attīstības centru.

Ļoti sirsnīgs nosaukums ir Rīgas sākumskolai “Valodiņa”, kur mācās bērni ar valodas traucējumiem, taču atrast šādu labskanīgu nosaukumu ir ļoti sarežģīti.

Sākumā radās divi varianti: Rīgas Ēbelmuižas pamatskola vai Rīgas Eduarda Inzelberga pamatskola. Balsošana bija attiecīgi 36:12 par labu Rīgas Ēbelmuižas pamatskolai.

Tika piedāvāti vēl citi varianti, piem., Rīgas dzintargraudu pamatskola, Rīgas Graudu

ielas pamatskola, taču atsaucību tie neguva.

Vēlāk rīkojām otrreizēju balsošanu jau par 3 variantiem, kur trešais bija Rīgas pamatskola bērniem ar dzirdes traucējumiem. Tomēr balsošanas rezultātā pārsvars bija nosaukumam “Rīgas Ēbelmuižas pamatskola”.

Gribu visus satraukt mierināt, ka skolas darba virziens līdz ar nosaukuma maiņu nemainās, mēs tāpat kā līdz šim atceramies un godājam savas skolas vēsturi. Kopjam un nostiprinām tradīcijas, bet reizē pilnveidojam un modernizējam kvalitatīvas izglītības iespējas nedzirdīgiem bērniem un jauniešiem.

Dzīve vairs nav tāda pati. Pārmaiņas ietekmē dzīvi un mūs, un tikai mūsu darbs parāda, kas un kādi esam.

Mēs joprojām esam skola, kurā izglītību iegūst nedzirdīgi, vārdzirdīgi bērni un jaunieši, – tāda skola, kurā mācās bērni un jaunieši ar dzirdes un garīgās attīstības traucējumiem. Tādi būsim arī turpmāk.

Ļoti vēlos piekrist skolotājai Lienei Kleinai – Brūverei, kura teica: “Mēs esam ļoti dažādi, tomēr vienlīdzīgi!”

Būsim iejūtīgi un saprotoši arī savā attieksmē un skolas izvēlē! Būsim kopā “PAR skolu”, nevis “PRET skolu”! ▲

Zigmārs Ungurs

Svinam Jāņus!

Kāpēc mēs svinam Līgosvētkus un Jāņus – vienalga, kādi laiki, valdības, rocība, iespējas?

To darām, lai sveiktu vasaras pilnziedu, atpūstos ģimenes, draugu vai vēl plašākā lokā no ikdienas steidzīgā ritma un ļautos vieglām pārdomām par raženā darbā aizvadītā pusgada veikumu.

Lai ikvienam izdodas rast tādu svētku noskaņu dvēselē, kas dod spēku un atjauno garu turpmākam darbam. Ielīgosim paši sev veiksmi un panākumus!

Pasākumi biedrībās jūlijā

DAUGAVPILĪ

- 2., 9., 30.07 pl. 13 Laikrakstu apskats
- 4. 07 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
- 9., 30.07 pl. 15.00 Nūjošanas nodarbība
- 11. 07 pl. 13 Kulinārijas nodarbība

Atvaļinājumā no 15. jūlija līdz 28. jūlijam.

LIEPĀJĀ

- 2., 9., 16., 23., 30.07 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
- 2., 9., 16., 23., 30. 07 pl. 13 Jaunumi LNS mājas lapā un videoziņās
- 4., 11., 18., 25.07 pl. 18 IK "Dejosim, dziedāsim!"

13. 07 pl. 8 Ekskursija

RĒZEKNĒ

- 2. 07 pl. 13 Avīžu un žurnālu koplasīšana
- 4., 23. 07 pl. 12 Mutvārdu žurnāls "Gribam visu zināt!"
- 6. 07 pl. 10 Ekskursija "Iepazīsim Kārsavas novadu" („Kalniņi”, Kārsavas novads, Mežvidu pagasts –

pieteikties braucienam pie M. Sarkanes līdz 4.07.2019)

9. 07 pl. 13 „Interesanti fakti”

11., 25., 30. 07 pl. 12 Avīžu un žurnālu koplasīšana

16. 07 pl. 12 Videofilmu demonstrējumi

18. 07 pl. 12 Svarīgākie notikumi valstī, ārvalstīs

27./28.07 pl. 11 IK „Juniors”: „Vasals, sportā!”

ALŪKSNĒ

- 2. 07 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas
- 5. 07 pl. 12 Informācijas diena
- 23. 07 pl. 12 Pārrunas
- 30. 07 pl. 12 IK "Briedums"

SMILTENĒ

- 4. 07 pl. 12 Laikrakstu apskats
- 25. 07 pl. 12 Informācijas diena

VENTSPILĪ

Atvaļinājumi

RĪGĀ

Atvaļinājumi

Mīli sveicam!

Šodien tortē sveces sprautas –
Jubilāram seja raustās,
Jo ir zināms, ak mans mūžs –
Visas tās būs jānopūš!

Sveiciens visiem jūlija jubilāriem! Esiet dūšīgi, neaizmirstiet, ka jūlijā dzimis arī varens Arnolds Švarcenegrs!

Jūlijā dzimušie:

Valmieras biedrībā

11.07 SARMĪTE ŠČIGLINSKA

Daugavpils biedrībā

17.07 SILVIJA LIELBĀRDE

Rīgas biedrībā

1.07 DONATS OSTROVSKIS
7.07 SVETLANA STRAZDIŅA
8.07 VIJA PULKA
12.07 BAIBA BICĒNA
20.07 VALENTĪNA JERMOLOVIČA
24.07 STASIS TAUČUS
29.07 LARISA ŠĻUJEVA

Kuldīgas biedrībā

4.07 TATJANA FRIŠMEISTERE

Rēzeknes biedrībā

14.07 JURIS JANEVIČS

Augustā dzimušie:

Rīgas biedrībā

11.08 ELITA ŠNEPSTE
13.08 GRAŽINA LOČMELE
15.08 ANDREJS KOVAĻOVŠ
16.08 DACE PITERNIEČE
24.08 VLADIMIRS KUDRĀVCEVS
27.08 JĀNIS MESTERS
30.08 ANNA GRIŠUŅINA

Daugavpils biedrībā

8.08 OKSANA DONCOVA
11.08 VALENTĪNA TIHONĒ
20.08 NINA OSTRENKO
23.08 REGĪNA RAZUMOVA
24.08 VALENTĪNA STAŠKEVIČA

Liepājas biedrībā

10.08 ASTRĪDA KUDE

Pasākumi biedrībās augustā

RĒZEKNĒ

- 1. 08 pl. 13 Avīžu un žurnālu koplasīšana
- 6. 08 pl. 12 Mutvārdu žurnāls "Gribam visu zināt!"
- 8. 08 pl. 13 Mutvārdu žurnāls "Gribam visu zināt!"
- 13. 08 pl. 11 IK „Saimniecīte”
- 20. 08 pl. 12 Videoziņu, filmu skatīšanās

LIEPĀJĀ

- 6., 13., 20., 27.08 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
- 6., 13., 20., 27. 08 pl. 13 Jaunumi LNS mājaslapā un videoziņās
- 8., 15., 22., 29. 08 pl. 18 IK "Dejosim, dziedāsim!"
- 17., 31. 08 pl. 12 Ziepju darbnīca

RĪGĀ

- 7., 14., 21., 28.08 pl. 16,30 Par aktuāliem notikumiem Latvijā un pasaulē

DAUGAVPILĪ

- 6., 13., 27.08 pl. 13 Laikrakstu apskats
- 8., 20. 08 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
- 13., 22., 29.08 pl. 15 Nūjošana
- 15. 08 pl. 13 Kulinārijas nodarbība

22. 08 pl. 13 IK "Nezinīši"

27. 08 pl. 15 Kulinārijas nodarbība

ALŪKSNĒ

- 2.08 pl. 12 Atpūtas pasākums "Esam kopā Alūksnes pilsētas svētkos"
- 6.08 pl. 12 Informācijas diena
- 13. 08 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas
- 20. 08 pl. 12 Laikrakstu apskats
- 23. 08 pl. 12 Atpūtas pasākums "Alūksnes grupas dzimšanas diena"

SMILTENĒ

- 1.08 pl. 12 Laikrakstu apskats
- 8. 08 pl. 12 Medicīniska informācija
- 15. 08 pl. 12 Pārrunas
- 17. 08 pl. 12 Atpūties un sporto!
- 29. 08 pl. 12 Informācijas diena

VENTSPILĪ

- 3. 08 pl. 11 Ventspils pilsētas svētki
- 5., 26.08 pl. 18 IK "Mini, mini..."
- 8., 15.08 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats
- 12. 08 pl. 18 Pārrunas par nedzirdīgo dzīvi
- 19. 08 pl. 17 IK "Sports"
- 22. 08 pl. 11 IK "Kulinārija"
- 24. 08 pl. 14 Atpūtas pikniks
- 29. 08 pl. 11 Pārrunas "Jaunumi pasaulē"

Nākamais numurs 21. augustā

Līdzjūtības

† Mūžībā aizgājis mūsu biedrs **IMANTS MARKITĀNS** (29.01.1941 – 23.04.2019). Izsakām līdzjūtību sievai Valentīnai Markitānei, tuviniekiem un draugiem. Lai vieglas smiltis!

† Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Jūlijai Aleksejevai**, zaudējot mūžībā aizgājušo tēti.

Daugavpils RB